

CEZ DVE PERCENTÁ POMÁHAJÚ DEŤOM ČI SENIOROM

Downík mohol za ne jazdiť na koni.

LEVICE Ministerstvo práce avizuje zmenu vo vyplácaní rodičovského dôchodku. Dopad to bude mať na občianske združenia, ktoré sú financované z dvoch percent z dane.

V registri ministerstva vnútra je ich približne 170-tisíc. Na účty im vlni dohromady prišlo takmer 88 miliónov eur.

Niektoré menšie združenia si takto prilepšia o pár stoviek, v lepšom prípade o pár tisíc eur. Vďaka tomu vedú skvalitniť život seniorom či hendikepovaným deťom, zorganizovať podujatia alebo napríklad vydať zborník.

„Bude to veľmi komplikované. Neverím, že by niekto okradol svojich rodičov a dve percentá by radšej poukázal organizácii. Navyac suma pre rodičov veľmi klesne,“ myslí si Zlatica Šidlová z levicekého občianskeho združenia. Hovorí, že zmena bude pre tretí sektor likvidačná.

Malá kvapka, veľká pomoc

Okresné centrum Slovenského zväzu telesne postihnutých Levice má približne 1200 členov.

„Nesúhlasíme s návrhom. Je to jedna z možností, kde ľudia prispievajú a nič ich to nestojí. Môžu tak pomôcť organizáciám, ktoré sú na tieto príspevky už zvyknuté a mnohé aj odkázané,“ hovorí predseda Martin Drdoš.

Z dvoch percent prispievajú svojím telesne postihnutým členom na ozdravné pobyty a tiež ľuďom v núdzi.

Podobný charakter má aj Základná organizácia rodičov zdravotne postihnutých detí a mládeže Levice. Ako hovorí štatutárna zástupkyňa tohto občianskeho združenia Zlatica Šidlová, sú malou organizáciou so 105 členmi. Aj oni poskytujú rodinám s postihnutými deťmi príspevky na rekondičné pobyty. Chodia napríklad k moru, kam by sa cez cestovku nemali šancu dostať.

„Keď sme mali dve percentá, o to radšej išli,“ povedala k pobytom. „Pre rodiny, kde je väčšinou matka s dieťaťom doma, má každé euro význam,“ tvrdí.

Financie poskytujú tiež na

„Peniaze nám budú veľmi chýbať,“ hovorí Angelika Lintnerová, mama syna s Downovým syndrómom. foto: Archív (AL)

Ovplyvní nás to, ak to bude takto, ako avizujú. Bude menej podujatí, nových kníh, besied.

Janette Šebová, Hlas knižnice

návštevu kina a podujatí. Už o pár dní budú pripravovať mikulášske balíčky.

Downík na koni

Cez leviceké združenie mohol na konskom chrbte tráviť čas syn Angeliky Lintnerovej. Narodil sa s Downovým syndrómom.

Jazda v sedle je pre 17-ročného Peťka nielen hipoterapiou, ale aj obľúbenou činnosťou, ktorá ho vedie k zodpovednosti za koňa a prekonávaniu strachu.

Dve percentá, ktoré im poukázali známi, postačili na necelé tri mesiace. Jedna jazda stojí 25 eur, na ranč chodil raz týždenne.

Jazdu v sedle financujú aj vďaka plastovým vrchnáčikom, ktoré ľudia zbierajú a hádzajú do kovových nádob v tvare srdca. Umiestnené sú napríklad v Leviciach na Vinohradoch, pred Juniátorom, v Tlmačoch, Kozárovciach, Kalnej nad Hronom, v menšej počte ich pre Peťka zbierajú aj školy.

„Za jednu tonu vrchnákov dostaneme 200 eur. Peťko si

za to vysadne na koňa 8-krát,“ pridáva pre predstavu, aké veľké množstvo musia odovzdať do zberných surovín.

Dokedy budú v tejto činnosti pokračovať, nevie. Jej otec, ktorý im pomáhal uskladňovať ťažké vrecia v pivnici a vynášať ich na nákladné zberné auto, je ťažko chorý.

Keď sa Levičanka do počula o plánovanej zmene k dvom percentám, volala si s ďalšími mamičkami s podobným osudom. „Ak to schvália, bude to hrozné. Peniaze nám budú veľmi chýbať,“ netají.

Začínali s málom

„Máme hlavu v smútku,“ hovorí Janette Šebová, hospodárka Občianskeho združenia Hlas knižnice.

Od roku 2002, kedy vzniklo pri Tekovskej knižnici v Leviciach, im vďaka osvete prichádzali na účet postupne vyššie sumy. V začiatkoch to bolo 300 eur, tento rok hospodárka s čiastkou 1200 eur. Najviac doteraz dostali 1700 eur.

„Z týchto peňazí podporujeme vzdelávanie mládeže, nakupujú sa nové knihy, technika,“ zhrnula.

Dve percentná za rok 2022 musia minúť do konca roka. Kúpili už obalovačku kníh, zorganizovali niekoľko besied so spisovateľmi a podporili podujatie Dni detskej knihy. Na účte majú ešte polovicu sumy, z nej pripravujú vydanie zborníka.

„Buď dve percentá necháte štátu, alebo podporíte ob-

čianske združenie,“ vysvetľuje princíp, ktorí v začiatkoch, pred jedenástimi rokmi, si osvojili najskôr zamestnanci knižnice. Neskôr sa pridali ich rodinní príslušníci, firmy aj ďalší prispievatelia, viacerí sú už stáli. Podľa hospodárky mnohí z nich chodia k nim na podujatia, využívajú služby knižnice.

„Ovplyvní nás to, ak to bude takto, ako avizujú. Bude menej podujatí, nových kníh, besied,“ tvrdí.

Mimovládny aj penzisti

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny plánuje zmeniť systém vyplácania rodičovského dôchodku, ktorý je vypočítaný z odvodov detí. Seniori dostali túto novú dávku prvý raz. Kritizovaná bola neadresnosť, a nespravodlivosť jej vyplácania. Niektorí dôchodcovia nemajú na ňu nárok ani po novele, ktorou okruh pobratelov rozšírili o rodičov policajtov, vojakov, hasičov či horských záchranárov.

Rodičovský dôchodok je zakotvený v ústave, nedá sa jednoducho zrušiť. Kde vziať naň peniaze, prezentoval minister Erik Tomáš 7. novembra: „Ústava ponúka dve cesty, akým spôsobom môžu deti prispievať rodičom na rodičovský dôchodok: jedna cez odvody do sociálneho poistenia a druhá cez časť daní.“

Šéf rezortu je pre druhú možnosť: „Deti budú môcť prispieť svojím rodičom z tých známych dvoch percent daní z príjmov fyzických osôb.“

Ak návrh prejde hlasovaním, mimovládne organizácie s najväčšou pravdepodobnosťou prídu o časť príjmu. Podľa exministra práce Jozefa Mihála o peniaze prídu aj seniori. „Zmena výpočtu rodičovských dôchodkov, ktorú dnes avizoval minister Erik Tomáš, zoberie dôchodcom z ich rodičovských dôchodkov vyše 90 percent. Respektíve, „nové“ rodičovské dôchodky budú menej ako desatina doterajšej sumy,“ uviedol na sociálnej sieti.

E. Tomáš argumentuje, že penzisti dostanú vyšší 13. dôchodok, sumu cca 606 eur.

Jana Némethová